

ве, като столица на империята и на Иерусалимъ, като място на страданието и възкресението на Спасителя, за възвишенето имъ на епископски катедри сѫ могли да послужатъ още следующитъ обстоятелства: 1) епископските катедри въ Римъ Александрия, Антиохия, Иерусалимъ и въ древната Византия били учредени отъ самите апостоли. Тукъ тий проповѣдали и страдали за Христа. За това въ послѣдующето врѣме тукъ се относили христианитѣ въ случаи на възникнали прѣпирни (напр. коринт. христиани къмъ Св. Клиmenta рим.) като вѣровали, че тукъ особено живо и вѣрно се пази священното предание. 2) Тукъ и именно въ Александрия и Антиохия били христиански училища, и пастирите които излизали отъ тѣхъ, естественно чувствовали зависимостъ отъ тоя архиепископъ, който имъ билъ главний наставникъ и ръководителъ въ врѣме на тѣхното въспитание. На тия първенствующи епископи (архиепископи) било дадено име патриарси. Правата имъ окончателно опредѣлени на IV вселенски съборъ, били съвршенно равни, и само по реда на броението римскиятъ патриархъ се именовалъ първий, константинополскиятъ вторий, Александрийскиятъ третий, антиохийскиятъ четвъртий, иерусалимскиятъ петий. Римскиятъ патриархъ се наричалъ папа. Дълго врѣме се наричали и другите епископи. И до сега това название се намира въ титула на Александрийскиятъ патриархъ.¹⁾

Впрочемъ, както и да били възвисени правата на митрополитите и на патриарсите по църковното управление предъ другите епископи, въ догматическо отношение всичките се почитали равни. Това сѫ били само различни видове на една степень епископска: отличителнитѣ нейни права били да ръкополагатъ свещеници и диакони (съборно епископи), да освящаватъ храмове, антиминси, миро — принадлежали и принадлежатъ равно на всичките епископи.

¹⁾ Папа, гръцко слово, значи отецъ и може да се приложи къмъ всякой епископъ. Даже свещениците отъ дрѣвне врѣме се наричали отци. Като особено длѣжностно име, то първоначално се дало на Александрийскиятъ патриарси, а отъ тѣхъ били заимствовани римскиятъ. Въ V вѣкъ се срѣща название папа въ общата смисъл у мнозина епископи на западъ. Вече въ XI-й вѣкъ папа Григорий VII-й постановилъ, щото това наименование да принадлежи исклучително на римски епископъ.